

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ГОДИШЕН ДОКЛАД НА ДЕЛЕГАЦИЯТА НА ЕС В КАНАДА

Макроикономическо развитие

През първата половина на 2017 г., канадската икономика отчита най-бързия темп на растеж, считано от 2000 г. насам, като средният ръст на годишна база се сочи за малко над 4%. Очакванията са за забавяне и растеж от малко под 2% на годишна база през 2019 г. Отчетеният растеж се обяснява с потреблението на домакинствата, инвестициите на бизнеса и износа на енергия. Консултативният съвет за икономически растеж при министъра на финансите откроява специално сектора на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост като ключов за стимулиране на бъдещия икономически растеж. С оглед подкрепа на канадските фермери и преработвателите на храни, през 2017 г. са премахнати митата за широк спектър хранителни съставки за преработка. Със значима роля за икономическия растеж се сочи и секторът на информационните и комуникационни технологии. В Канада функционират над 39 хил. компании в бранша, като преобладаващата част са ангажирани в предоставянето на софтуерни услуги. През 2015 г., секторът е генерирал годишен приход над 150 млрд. CAD, допринасяйки 70 млрд. CAD всяко тримесечие към БВП с очакване за допълнителен растеж през 2019 г.

Отчетеният през първата половина на 2017 г. икономически растеж послужи като аргумент на Bank of Canada през м. юли, 2017 г. да повиши основният лихвения процент за първи път от седем години, което накара канадският долар да поскъпне с повече от 6% през първата половина на 2017 г. На 6-ти септември, 2017 г. последва ново повишение и лихвеният процент стигна 1%. Ходът се приема като очакван предвид добрите икономически показатели и отпадането на част от стимулите в монетарната политика, предоставени на икономиката с цел противодействие на слабостите в петролния сектор през 2015/16 г.

Въпреки добрите икономически показатели през първото полугодие на 2017 г., икономически анализатори подчертават, че темпът на растеж е

неустойчив, и през втората половина на 2017 г. същият е значително по-бавен, основано на понижено потребление и забавяне в ръста на износа поради неотдавнашно поскъпване на канадския долар спрямо щатския. Ключова уязвимост на финансовата система остават високата степен на задлъжнялост на домакинствата и дисбалансите на жилищния пазар особено за регионите на Ванкувър и Торонто.

През м. октомври, 2017 г. се констатира, че държавните разходи за инфраструктура са по-забавени спрямо очакваното и че над 2 милиарда долара от планираните разходи за инфраструктура от всички сектори ще бъдат отклонени за следващи години. Финансови анализатори обвързват проблема с управлението на паричните потоци и фактът, че около една четвърт от инфраструктурните фондове не се изразходват в годината, за която са предвидени в бюджета. Като цяло, 2017 г. бележи развитие по отношение изграждането на тръбопроводна инфраструктура, въпреки че от първоначално планираните за изграждане четири големи канадски нефтопровода, които да реализират пренос на суров петрол от петролните пясъци на Алберта до бързо растящите експортни пазари на високи цени, само два остават в проект за изграждане.

Създаването на Канадската Инфраструктурна банка, анонсирано с изявление през есента на 2016 г. и официално заложено в бюджета за 2017 г. предвиждаше банката да започне да функционира до края на 2017 г. Очакванията са за това, Банката да работи с провинции, територии и общини и да увеличи обхвата на държавното финансиране в областта на инфраструктурата. Предвижда се Банката да отговаря за инвестирането на поне 35 милиарда долара от страна на федералното правителство в големи инфраструктурни проекти, включително - обществен транспорт; търговски и транспортни коридори и проекти за инфраструктура, намаляваща емисиите на парникови газове и насърчаваща възобновяемата енергия.

На 14 ноември в Брюксел е проведен вторият макроикономически диалог между ЕС и Канада относно неотдаващите макроикономически и

политически промени и предстоящи политически инициативи. Определени са приоритетите и областите на сътрудничество в рамките на канадското председателството на Г7 през 2018 г. В рамките на диалога Канада заявява намерението си да следва многостранен подход за намиране на конкретни теми от общ интерес като международна данъчна прозрачност и киберсигурност, които биха гарантирали, че всички страни от Г7 (включително САЩ) остават напълно ангажирани с многостранната координация на политиките.

CETA

Пакетът от мерки за регулаторни промени във вътрешното законодателство на Канада, обобщен като „Законопроект С-30“, получи кралско одобрение през м.май и временно влезе в сила на 21-ви септември. За европейските предприятия с експортна ориентация, влезлите в сила регламенти на CETA позволяват икономии в стотици хиляди левове, които текущо износителите заплащат като мита върху стоки, изнасяни за Канада. Отпадането на митата върху стоките, предмет на търговия с Канада подчертано ще ползва и по-малките износители, за които финансовата тежест на митническата тарифа е още по-осезаема. Текущо много износители се възползват от отпадането, респ. – от намаляването на тарифите, докато други са в процес на уточняване на необходимите изисквания за преференциално третиране по реда и при условията на CETA. Като цяло, след 21-ви септември, областите, в които Споразумението все още не се прилага, са защита на инвестициите и съдебен контрол; достъп до инвестиционно портфолио, разпоредбите относно заснемането с видеокамера и тези относно прозрачността на административните процедури и преразглеждането и обжалването на равнище държави-членки. ЕС ще може да изнася почти 92% от селскостопанските и хранителните си продукти в Канада без мито, което създава нови възможности за износ за земеделските стопани и производителите от ЕС на: вина и спиртни напитки; плодове и зеленчуци; преработени продукти; сирене; традиционни специалитети на ЕС,

известни със своите "географски означения". Ще се прилагат ограничени тарифни квоти за продукти като говеждо месо, свинско месо и сладка царевица от страна на ЕС и за сиренето от страна на Канада. Специфичните тарифи за вина и спиртни напитки от ЕС, които биват изнасяни към Канада, ще бъдат премахнати с влизането на СЕТА в сила. За някои спиртни напитки, както и за всички вина от ЕС, СЕТА не само премахва тарифите, но също така разглежда и други бариери, които значително затрудняват навлизането на европейска продукция на канадския пазар. Продуктите с географски означения ще продължат да се ползват със защита в Канада. Таксите на канадските Бордове на лицензираните вериги магазини по провинции ще се сформират на база обем, а не на база стойност на вноса – за вината и високоалкохолните напитки с произход – ЕС, което ще намали разхода на европейския износител. Ще бъде замразен броят на канадските частни търговски обекти, които са отворени само за канадските производители и които са алтернатива на монопола на провинциалните бордове за алкохол и ще бъдат премахнати изискванията на Канада за смесване на вносни насипни спиртни напитки с местни спиртни напитки преди бутилиране, което пречатства правната закрила на географското означение и правилното етикетирание преди бутилиране в Канада.

След обществени консултации и проведено обсъждане с ЕС на политиката за администриране на тарифните квоти за внос в Канада на европейски сиренà, бяха издадени тарифни квоти, с които считано от втори октомври, 2017 г., вносът се разпределя както следва: 60% - за малки и средни предприятия, от които половината – производители, а другата половина – дистрибутори и търговци на дребно; и 40% за големи компании, съответно производители и дистрибутори. Квотите за индустриални сиренà бяха предоставени изцяло на производители на хранителни продукти с по-нататъшна обработка. През 2017 г., притежателите на квоти за внос на сирене са 181, като тази бройка е двойно по-голяма, сравнено с бройката притежатели на квоти по реда на СТО. Бройката на новите притежатели на квоти е 70% от общия брой на всички притежаващи квоти.

В доклада се констатира, че през есента на 2017 г., Европейската комисия и канадските власти са работили по детайлите на институционалното изграждане на СЕТА – изготвянето на процедурни правила; съгласуване на образци; идентифициране на възможности за учредяване на работни комисии и други инициативи за водене на разговори. На състоялата се на 1-ви декември в Брюксел – среща по въпросите на търговията и устойчивото развитие, комисарят Малмстрьом и министър Champagne са се договорили Съвместната среща на министрите да се състои в Монреал през м. септември, 2018 г.

Търговски отношения Канада – САЩ

В Доклада на Делегацията на ЕС в Канада се констатира, че след официалното уведомление от страна на президента Тръмп на 18 май, 2017 г. за намерението "да започне преговори с Канада и Мексико с цел модернизация на НАФТА", до края на годината са проведени пет неубедителни кръга от преговори между САЩ, Канада и Мексико, които са хвърлили сянка върху бъдещето на това споразумение за свободна търговия. Въпреки че преговорите постигат известен напредък по въпроси, касаещи дигиталната търговия, митническия и санитарен контрол, много ключови области като: правила за произход в автомобилния сектор; механизми за решаване на споровете и достъп до държавни поръчки – остават проблемни. Позицията на Канада по отношение подхода на администрацията на президента Тръмп, е обобщена от канадския външен министър Фрийланд, която дефинира американския подход като „открито протекционистки“ и подчертава необходимостта от това, преговорите да се базират на фактите. Министър Фрийланд обвързва евентуалното прекратяване на НАФТА със загуба на 25 000 работни места. В края на 2017 г. много канадски наблюдатели изразяват загриженост относно потенциалното отрицателно въздействие на новия подход на Вашингтон върху търговията между Канада и САЩ, особено в контекста на евентуален застои на преговорите за НАФТА, планирани да приключат до март 2018 г.

Твърдият подход на Вашингтон по отношение търговските отношения със съседите му се дефинира като „очевиден“ и при налагането на наказателни мита за въздухоплавателните средства от серия С, произведени от канадската компания "Бомбардие", както и от твърдите изравнителни мита върху вноса на канадски дървен материал от иглолистна дървесина.

Докладът накратко сочи, че най-големият канадски производител на въздухоплавателни средства – „Bombardier“ Inc., е натоварен от Министерство на търговията на САЩ с мито от 219%, следвано от още 80% за вноса на самолети от серия С. Източник на полемиката е американският производител „Боинг“, въпреки че наложената на "Бомбардие" санкция надхвърля претенцията на „Боинг“.

През м. октомври, 2017 г., с цел заобикаляне на налаганите вносни мита, "Бомбардие" прехвърля контролния пакет акции от производствената програма за самолети от серия С на консорциума "Еърбъс" със седалище във Франция, загубвайки по този начин производствения контрол, но запазвайки в значителна степен икономическите ползи. Втора производствена линия за въздухоплавателни средства от този вид се очаква да бъде създадена във фабриките на "Еърбъс" в щата Алабама.

Напрежение в търговските взаимоотношения Канада – САЩ се сочи и през м. април, 2017 г., когато администрацията на президента Тръмп налага изравнителни мита от 26.75% върху канадския внос на дървен материал от иглолистна дървесина, последвани от допълнителни мита в размер на 7.7%, считано от м. юни. Окончателно решение за вносното мито, търговският департамент на САЩ взема през м. ноември, когато размерът на митото е определен на 20.83%. Макар и по-малък от първоначалния, така определеният размер на вносното мито става причина за това, канадските власти да оповестят, че по-нататъшната им позиция ще бъде изразявана чрез НАФТА и СТО.

СТИВ - Канада